

K Z O M B U N I A K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, styczeń 2012

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/4/2011

JAKI BYŁ MINIONY ROK,
JAKI BĘDZIE OBECNY?

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
13 stycznia 2011 roku

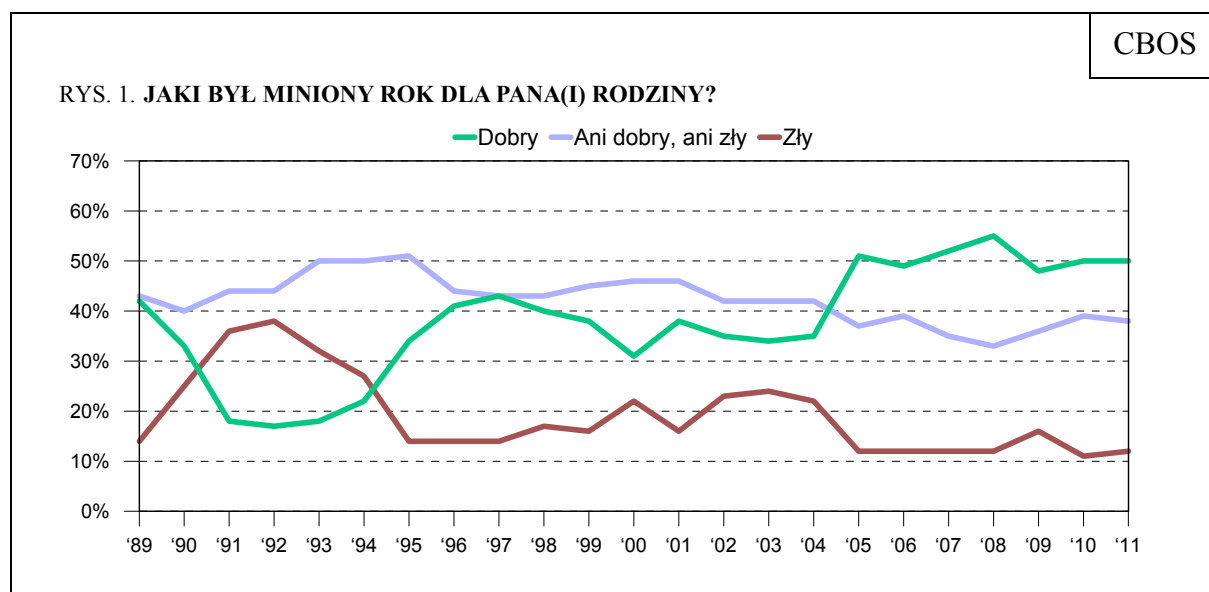
Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Już od ponad dwudziestu prosimy respondentów o ocenę kończącego się roku i przewidywania na rok następny. Pytamy, jaki był ten czas dla nich osobiście, dla ich rodzin, dla Polski i świata. Osoby pracujące pytamy dodatkowo o ich zakład pracy. Interesuje nas także, jakie w tych samych pięciu obszarach są ich przewidywania na rok następny – w porównaniu z tym, który minął.

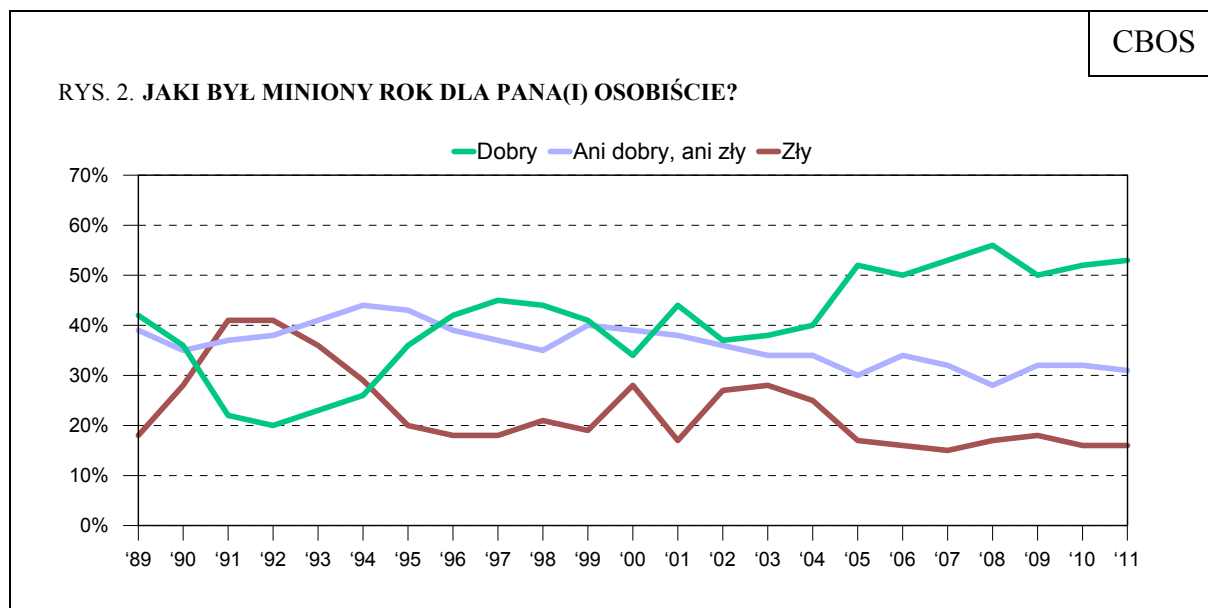
Badani posługują się siedmiostopniową skalą: w przypadku ocen minionego roku od „bardzo dobry” do „bardzo zły”, a w przypadku przewidywań na rok następny skalą od „o wiele lepszy” po „dużo gorszy”. Pytania takie zadaliśmy także w grudniowym sondażu z ubiegłego roku¹.

JAKI BYŁ ROK 2011?

Nieco ponad połowa Polaków (53%) oceniła rok 2011 jako dobry lub nawet bardzo dobry dla siebie osobiście. Dokładnie co drugi (50%) ocenił tak miniony rok dla swojej rodziny. Jako zły dla siebie uznało 2011 rok 16% badanych, zaś jako zły dla swojej rodziny – 12%.

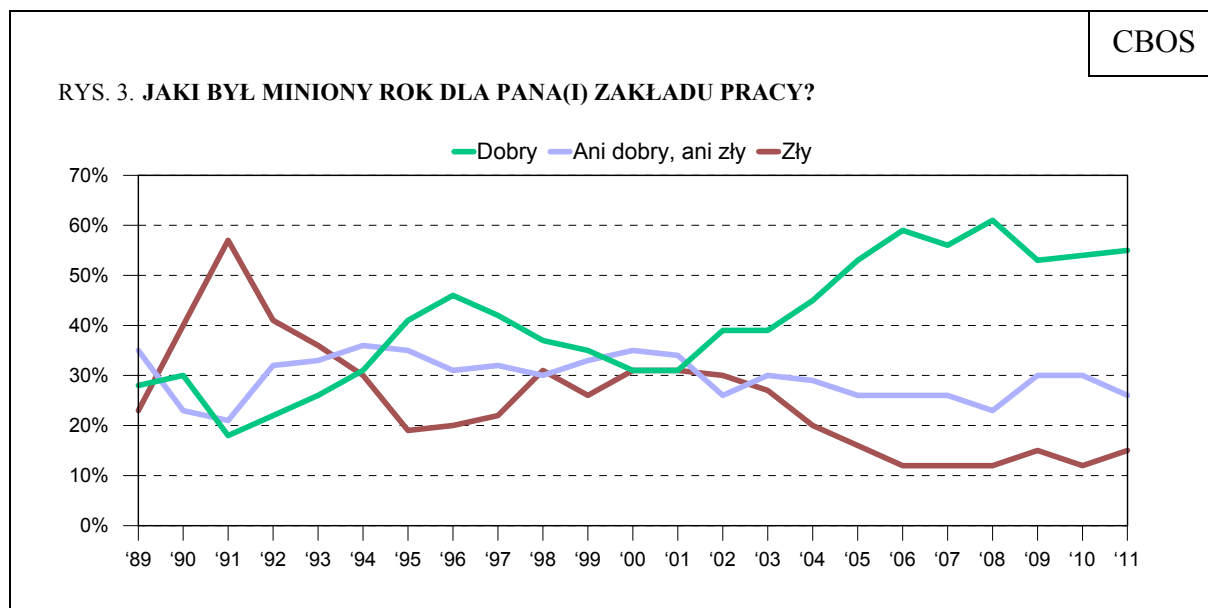
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (259) przeprowadzono w dniach 1 – 8 grudnia 2011 roku na liczącej 950 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Zarówno rok 2011, jak i poprzedni, należą do najlepiej ocenianych w wymiarze życia prywatnego w całym dwudziestoleciu. Im młodszy respondent i lepiej wykształceni, tym lepiej oceniali miniony rok. W większym stopniu dotyczy to ocen życia osobistego, w nieco mniejszym rodziny. Czynnikiem różnicującym oceny w tym wymiarze okazała się także wielkość miejsca zamieszkania. Mieszkańcy największych miast ponad dwukrotnie częściej niż mieszkańcy wsi oceniają miniony rok jako dobry dla siebie i rodziny.

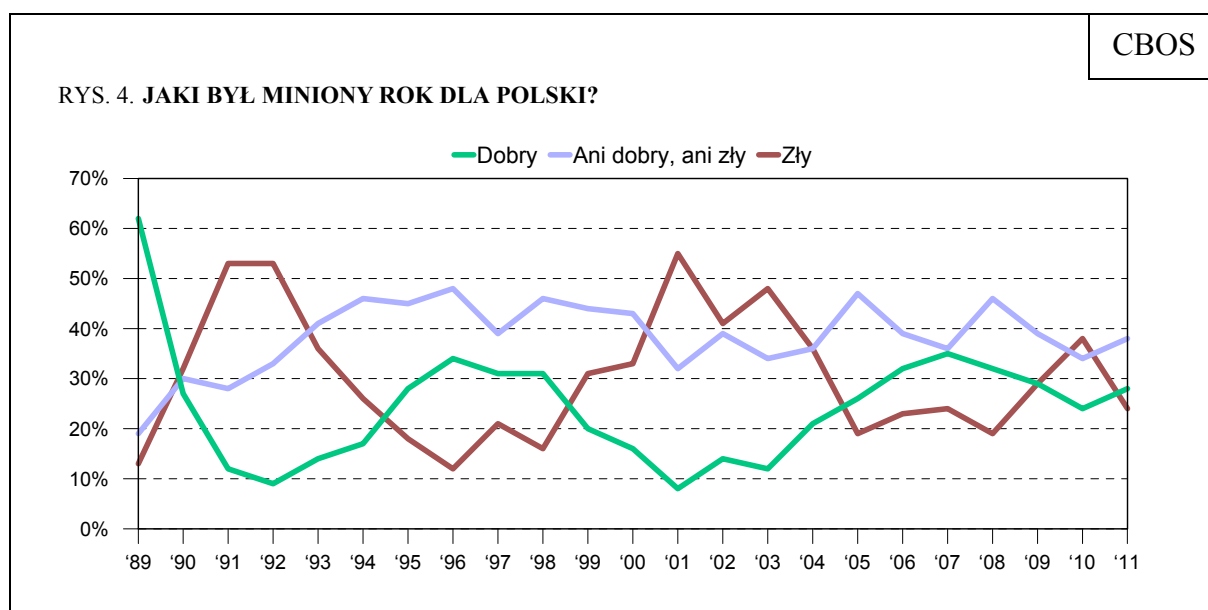
Ciekawe, choć trudne do wytłumaczenia, jest to, że w wymiarze życia prywatnego mężczyźni skłonni są lepiej oceniać rok 2011 niż kobiety. Prawie dwukrotnie więcej kobiet niż mężczyzn uznało ten rok za zły dla swojej rodziny (15% wobec 8%). Zdaniem 45% kobiet i 54% mężczyzn był on dobry dla rodziny. Za zły dla siebie osobiście uznała rok 2011 co piąta (20%) kobieta i co ósmy (13%) mężczyzna, za dobry – odpowiednio 50% kobiet i 56% mężczyzn (patrz tabele aneksowe).

Większość badanych pracujących zawodowo (55%) oceniła miniony rok jako dobry lub bardzo dobry dla swojego zakładu pracy. Również i w tym przypadku oceny są zbliżone do tych z 2010 roku i należą do najlepszych w ciągu całego dwudziestolecia.

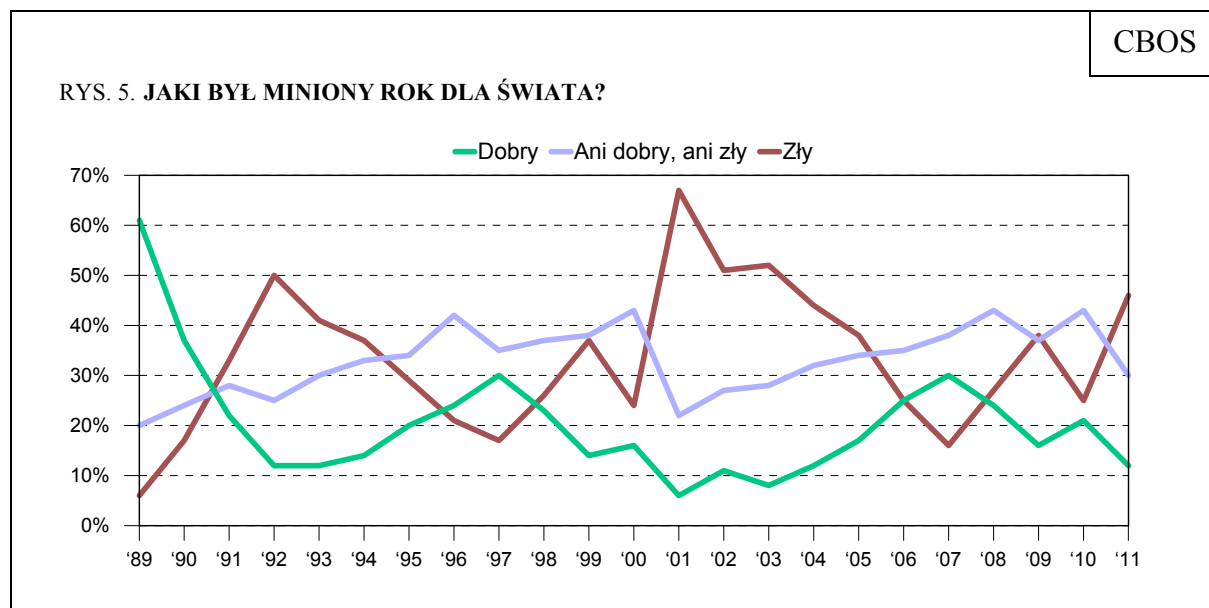
Odpowiadali tylko aktywni zawodowo
Pominięto „trudno powiedzieć”

Z kolei dla Polski ubiegły rok był, zdaniem największej grupy badanych (38%), przeciętny („ani dobry, ani zły”). Został on jednak wyraźnie lepiej oceniony niż rok 2010 – mimo że liczba ocen pozytywnych wzrosła tylko o 4 punkty procentowe, to liczba ocen negatywnych zmniejszyła się aż o 14 punktów. Na tle minionych dwóch dekad oceny roku 2011 dla Polski można określić jako przeciętne.

Pominięto „trudno powiedzieć”

Natomiast dla świata miniony rok był rokiem złym. Tak ocenia go blisko połowa badanych (46%). To niemal dwa razy więcej w porównaniu z ocenami roku 2010. Odpowiednio blisko dwa razy mniej jest ocen pozytywnych. Dla świata rok 2011 jest jednym z najgorzej ocenianych w ciągu ostatnich dwóch dekad. Zdecydował o tym zapewne kryzys gospodarczy, a zwłaszcza bezpośrednio poprzedzające termin badania informacje o kryzysie w Grecji i niepewnej sytuacji euro.

Pominięto „trudno powiedzieć”

Bilans minionego roku dla kraju i świata w mniejszym stopniu zróżnicowany jest przez czynniki społeczne czy demograficzne. Daje się jednak zauważyć pewną prawidłowość – wyższy poziom wykształcenia sprzyja wyrażaniu opinii, że rok 2011 był dobry dla Polski, zaś zły dla świata. Ponadto mężczyźni wyraźnie częściej niż kobiety uważają ten rok za dobry dla Polski (35% wobec 22%). Kobiety natomiast częściej dają oceny pośrednie lub nie mają zdania, a oceny złe spotykamy wśród nich minimalnie częściej niż wśród mężczyzn (26% wobec 23%).

Tabela 1

Jaki był miniony rok dla*:	Wskazania dotyczące roku:																						
	'89	'90	'91	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11
	w procentach																						
- Pana(i) rodziny																							
Dobry	42	33	18	17	18	22	34	41	43	40	38	31	38	35	34	35	51	49	52	55	48	50	50
Ani dobry, ani zły	43	40	44	44	50	50	51	44	43	43	45	46	46	42	42	42	37	39	35	33	36	39	38
Zły	14	25	36	38	32	27	14	14	14	17	16	22	16	23	24	22	12	12	12	12	16	11	12
- Pana(i) osobiście																							
Dobry	42	36	22	20	23	26	36	42	45	44	41	34	44	37	38	40	52	50	53	56	50	52	53
Ani dobry, ani zły	39	35	37	38	41	44	43	39	37	35	40	39	38	36	34	34	30	34	32	28	32	32	31
Zły	18	28	41	41	36	29	20	18	18	21	19	28	17	27	28	25	17	16	15	17	18	16	16
- Pana(i) zakładu pracy**																							
Dobry	28	30	18	22	26	31	41	46	42	37	35	31	31	39	39	45	53	59	56	61	53	54	55
Ani dobry, ani zły	35	23	21	32	33	36	35	31	32	30	33	35	34	26	30	29	26	26	26	23	30	30	26
Zły	23	40	57	41	36	30	19	20	22	31	26	31	31	30	27	20	16	12	12	12	15	12	15
Trudno powiedzieć	13	6	3	5	5	4	5	3	4	2	5	3	4	5	4	6	5	4	6	4	2	4	4
- Polski																							
Dobry	62	27	12	9	14	17	28	34	31	31	20	16	8	14	12	21	26	32	35	32	29	24	28
Ani dobry, ani zły	19	30	28	33	41	46	45	48	39	46	44	43	32	39	34	36	47	39	36	46	39	34	38
Zły	13	32	53	53	36	26	18	12	21	16	31	33	55	41	48	36	19	23	24	19	29	38	24
Trudno powiedzieć	5	11	6	5	9	11	9	6	9	7	5	9	5	6	6	7	8	7	5	4	3	4	10
- świata																							
Dobry	61	37	22	12	12	14	20	24	30	23	14	16	6	11	8	12	17	25	30	24	16	21	12
Ani dobry, ani zły	20	24	28	25	30	33	34	42	35	37	38	43	22	27	28	32	34	35	38	43	37	43	30
Zły	6	17	33	50	41	37	29	21	17	26	37	24	67	51	52	44	38	25	16	27	38	25	46
Trudno powiedzieć	13	21	16	13	17	16	17	13	18	13	11	18	5	11	12	12	11	14	15	7	9	11	12

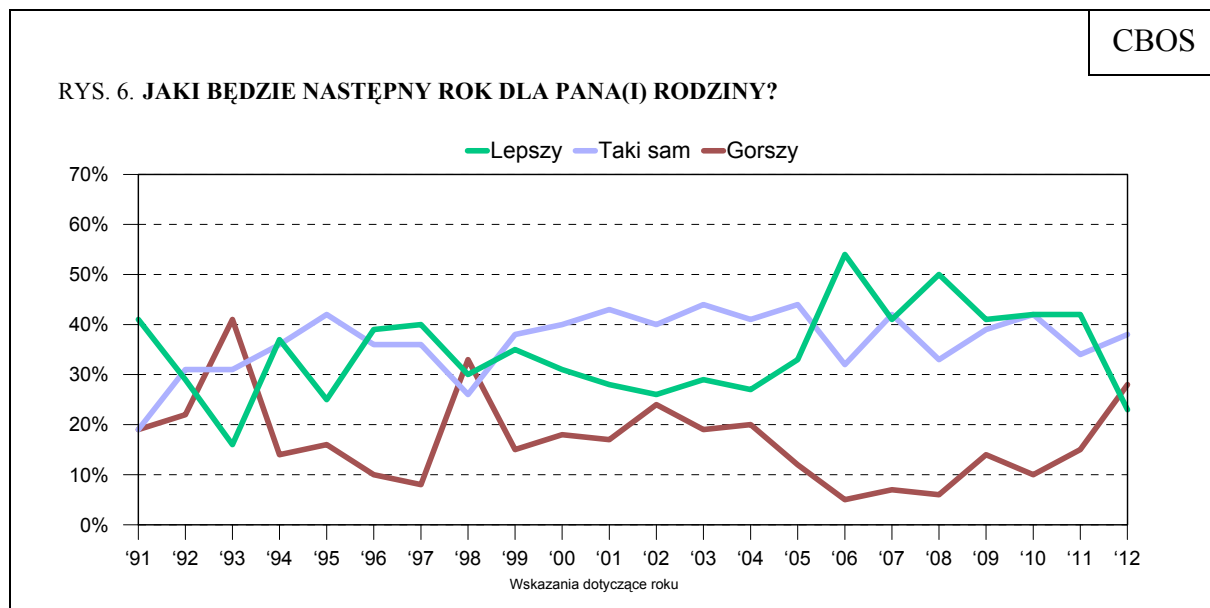
* Badani oceniali miniony rok według 7-stopniowej skali: 1 – bardzo dobry, 2 – dobry, 3 – dość dobry, 4 – ani dobry, ani zły, 5 – raczej zły, 6 – zły, 7 – bardzo zły. W tabeli w wierszu „dobry” zsumowano odpowiedzi od 1 do 3, a w wierszu „zły” – od 5 do 7

** Odpowiadali tylko aktywni zawodowo

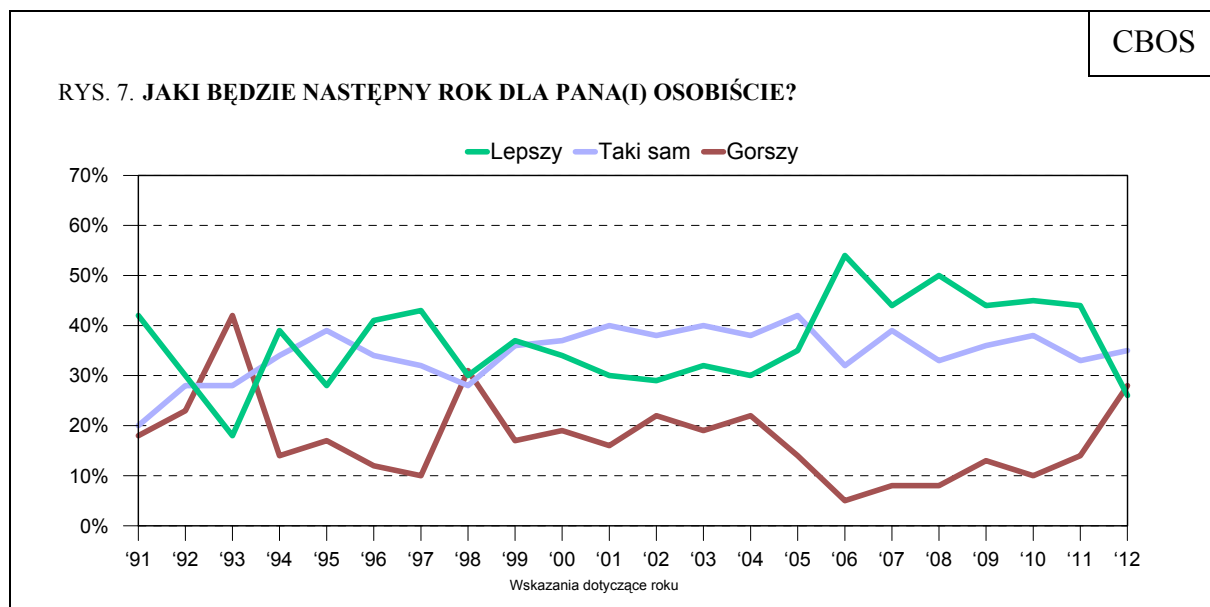
JAKI BĘDZIE ROK 2012?

Polacy wchodzą w rok 2012 pełni obaw. W stosunku do sytuacji z grudnia 2010 roku obserwujemy znaczny wzrost pesymizmu zarówno co do spraw prywatnych, jak i publicznych.

Wprawdzie w sprawach prywatnych przeważa przekonanie, że rok następny będzie taki sam jak nieźle przecież oceniany rok poprzedni, to jednak znacznie rzadziej pojawia się nadzieja na poprawę. W stosunku do grudnia 2010 roku niemal o połowę zmniejszyła się liczba osób przekonanych, że dla nich samych i ich rodziny nadchodzący rok będzie lepszy od poprzedniego. Odpowiednio niemal dwukrotnie częściej wyrażane są obawy, iż rok 2012 będzie gorszy niż 2011.

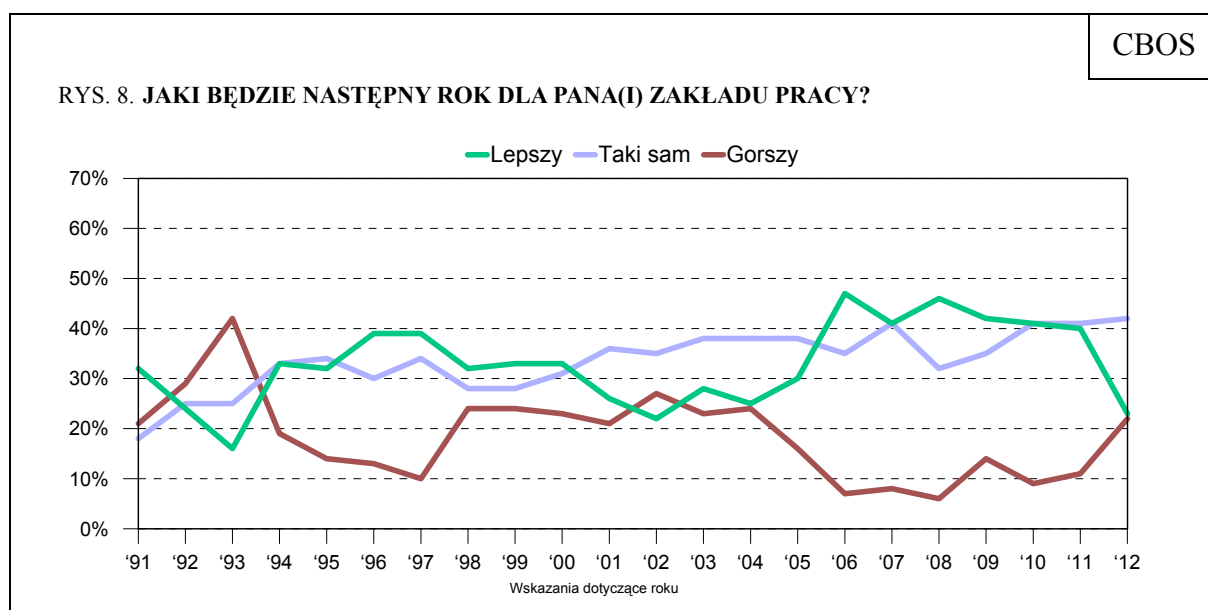
Pominięto „trudno powiedzieć”

Pominięto „trudno powiedzieć”

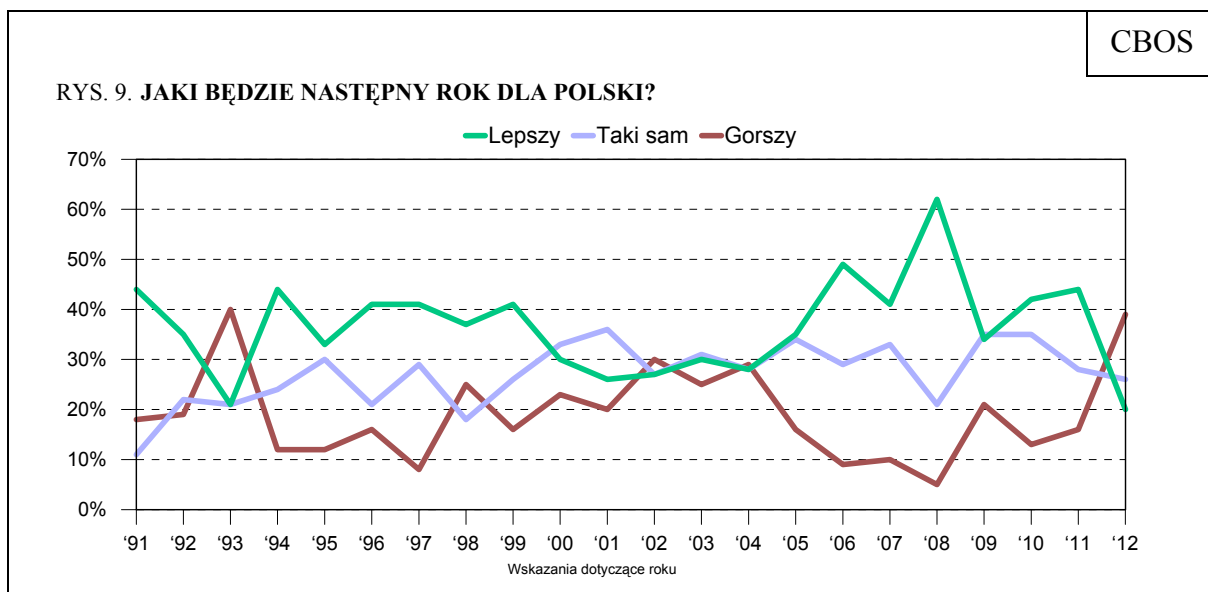
Stosunkowo najwięcej optymizmu przejawiają ludzie młodzi. Wśród tych, którzy nie przekroczyli 35 roku życia przeważa przekonanie, że nadchodzący rok będzie dla nich i ich rodzin lepszy niż poprzedni. Wśród starszych proporcje optymistów i pesymistów są odwrotne. Optymizmowi sprzyja również wyższy status społeczny – wyższe wykształcenie, przynależność do kadry kierowniczej lub średniego personelu kierowniczego – oraz stosunkowo wysokie dochody i zadowolenie z własnej sytuacji materialnej. W grupach tych częściej formułowane są opinie pozytywne niż negatywne pod adresem nadchodzącego roku. Wśród pozostałych przeważają obawy, że rok 2012 będzie dla nich i dla ich rodzin gorszy niż 2011. Warto dodać, że w sferze prywatnej oczekiwania kobiet i mężczyzn związane z nadchodzącym rokiem są zbliżone (patrz tabele aneksowe).

Nie najlepsze są też oczekiwania związane z zakładem pracy, w którym zatrudniony jest respondent. W stosunku do roku 2010 dwukrotnie wzrosła liczba badanych obawiających się, iż rok 2012 będzie dla ich miejsca pracy gorszy niż poprzedni.

Odpowiadali tylko aktywni zawodowo
Pominięto „trudno powiedzieć”

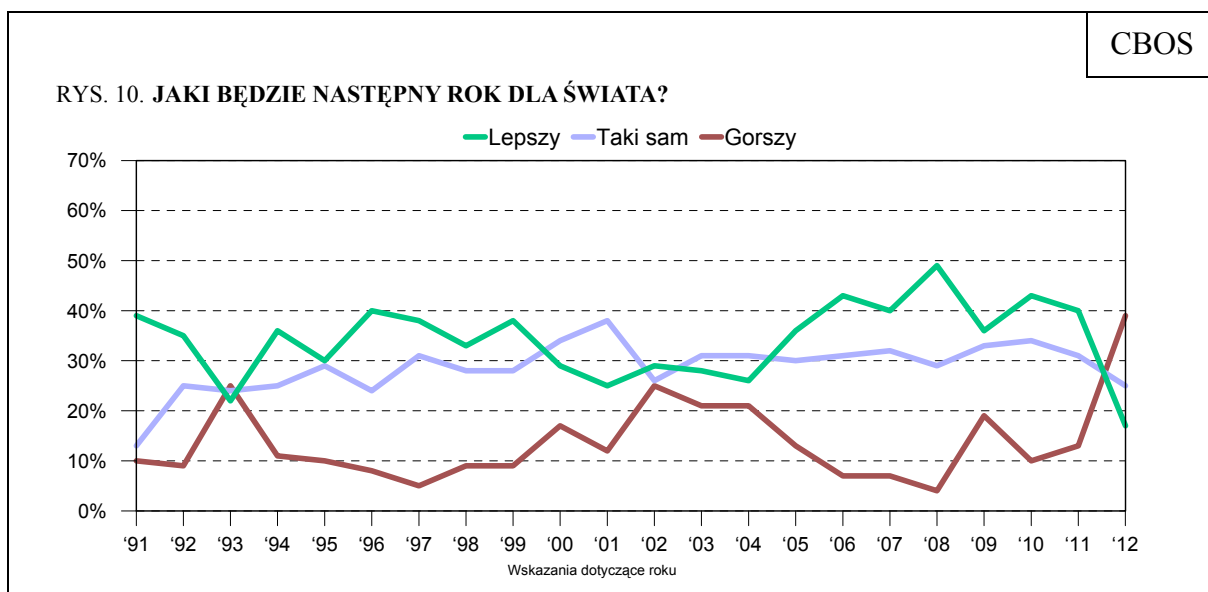
Formułowane przez badanych prognozy na rok 2012 dla Polski są wręcz fatalne. Niemal dwie piąte badanych (39%) obawia się, że będzie on dla kraju gorszy, niż był rok 2011. Optymistów, wyrażających przekonanie, że będzie to rok dla kraju lepszy jest dwukrotnie mniej (20%). Taki pesymizm związany z rozpoczynającym się rokiem odnotowaliśmy tylko raz, na początku transformacji. Dotyczył on 1993 roku.

Pominięto „trudno powiedzieć”

Podobnie jak w sprawach prywatnych, także w tych dotyczących Polski najwięcej optymistów jest wśród ludzi młodych. W grupie najmłodszych oraz wśród uczniów i studentów przeważają oni nawet, choć nieznacznie, nad pesymistami. We wszystkich pozostałych grupach społecznych i demograficznych mniej lub bardziej przeważa opinia, że rok 2012 będzie dla Polski gorszy, w niektórych tylko przypadkach taki sam jak 2011.

Pesymizm dominuje także w prognozowaniu sytuacji na świecie. A przecież już rok 2011 uważany jest za niepomyślny dla naszego globu przez blisko połowę badanych. Po raz pierwszy w naszych badaniach spotykamy tak złe rokowania dla świata u progu nowego roku.

Pominięto „trudno powiedzieć”

Przewidywania co do rozwoju sytuacji na świecie w nadchodzącym roku są w niewielkim stopniu zróżnicowane przez czynniki społeczne lub demograficzne. Stosunkowo najwięcej optymistów jest wśród najmłodszych respondentów. Jednocześnie należy zaznaczyć, że grupy tych, którzy uważają, że rok 2012 będzie lepszy niż 2011 i tych, którzy są przeciwnego zdania są równoliczne. We wszystkich pozostałych wyróżnianych przez nas grupach wyraźnie przeważa przekonanie, że nadchodzący rok będzie dla świata gorszy niż 2011.

Tabela 2

Jaki będzie następny rok dla*:	Wskazania dotyczące roku:																					
	'91	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11	'12
w procentach																						
- Pana(i) rodziny																						
Lepszy	41	29	16	37	25	39	40	30	35	31	28	26	29	27	33	54	41	50	41	42	42	23
Taki sam	19	31	31	36	42	36	36	26	38	40	43	40	44	41	44	32	42	33	39	42	34	38
Gorszy	19	22	41	14	16	10	8	33	15	18	17	24	19	20	12	5	7	6	14	10	15	28
Trudno powiedzieć	21	18	12	13	17	15	15	11	12	10	12	10	8	12	13	10	10	10	7	6	9	11
- Pana(i) osobiście																						
Lepszy	42	30	18	39	28	41	43	30	37	34	30	29	32	30	35	54	44	50	44	45	44	26
Taki sam	20	28	28	34	39	34	32	28	36	37	40	38	40	38	42	32	39	33	36	38	33	35
Gorszy	18	23	42	14	17	12	10	31	17	19	16	22	19	22	14	5	8	8	13	10	14	28
Trudno powiedzieć	19	18	12	13	16	13	15	12	10	11	13	11	9	10	10	9	9	9	7	7	9	11
- Pana(i) zakładu pracy**																						
Lepszy	32	24	16	33	32	39	39	32	33	33	26	22	28	25	30	47	41	46	42	41	40	23
Taki sam	18	25	25	33	34	30	34	28	28	31	36	35	38	38	38	35	41	32	35	41	41	42
Gorszy	21	29	42	19	14	13	10	24	24	23	21	27	23	24	16	7	8	6	14	9	11	22
Trudno powiedzieć	27	21	17	15	19	18	17	16	15	13	18	15	11	14	16	11	9	16	8	9	8	13
- Polski																						
Lepszy	44	35	21	44	33	41	41	37	41	30	26	27	30	28	35	49	41	62	34	42	44	20
Taki sam	11	22	21	24	30	21	29	18	26	33	36	27	31	28	34	29	33	21	35	35	28	26
Gorszy	18	19	40	12	12	16	8	25	16	23	20	30	25	29	16	9	10	5	21	13	16	39
Trudno powiedzieć	27	24	18	20	25	22	22	20	18	15	18	15	15	15	15	13	17	12	10	10	12	15
- świata																						
Lepszy	39	35	22	36	30	40	38	33	38	29	25	29	28	26	36	43	40	49	36	43	40	17
Taki sam	13	25	24	25	29	24	31	28	28	34	38	26	31	31	30	31	32	29	33	34	31	25
Gorszy	10	9	25	11	10	8	5	9	9	17	12	25	21	21	13	7	7	4	19	10	13	39
Trudno powiedzieć	37	31	29	28	31	28	26	29	25	19	25	20	20	23	21	18	21	18	12	13	16	19

* Badani odpowiadali używając 7-stopniowej skali: 1 – o wiele lepszy niż rok 2011, 2 – lepszy, 3 – nieco lepszy, 4 – taki sam, 5 – nieco gorszy, 6 – gorszy, 7 – dużo gorszy niż rok 2011. W tabeli w wierszu „lepszy” zsumowano odpowiedzi od 1 do 3, a w wierszu „gorszy” – od 5 do 7

** Odpowiadali tylko aktywni zawodowo

W wymiarze życia prywatnego rok 2011 jest na ogół dobrze oceniany przez Polaków. To samo dotyczy ich zakładu pracy. Z kolei dla Polski ubiegły rok zdaniem badanych był raczej przeciętny, „ani dobry, ani zły”, choć równocześnie został oceniony lepiej niż rok poprzedni. Jedynie dla świata rok 2011 został uznany jako zły, przy czym ocen negatywnych było znacznie więcej niż w przypadku roku 2010.

W przewidywaniach na rok 2012 we wszystkich wymiarach daje się zauważyć wyraźny wzrost obaw co do przyszłości. Obawy te w większym stopniu dotyczą sfery publicznej – sytuacji w Polsce i na świecie – niż prywatnej. W wymiarze osobistym i rodzinnym dominuje nadzieja, że nadchodzący rok będzie taki sam jak poprzedni, ale obawy przed pogorszeniem występują obecnie znacznie częściej niż w roku poprzednim.

To pogorszenie nastrojów jest niewątpliwie związane z globalnym kryzysem, sytuacją w innych krajach Unii Europejskiej i lękiem, że kryzys, który dotychczas nas omijał, tym razem dotrze do naszego kraju.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Czy mógłby (mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2011 rok? Czy dla Pana(i) rodziny był on:				Liczba osób
		dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		50	38	12	0	949
Płeć	Mężczyźni	54	37	8		442
	Kobiety	45	40	15	0	507
Wiek	18-24 lata	58	36	6		124
	25-34	69	22	9		172
	35-44	53	34	13		153
	45-54	43	42	15		139
	55-64	41	43	16		178
	65 lat i więcej	35	53	11	0	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	42	47	10	0	352
	Miasto do 20 tys.	47	36	17		131
	20-100 tys.	55	32	13		197
	101-500 tys.	48	39	12		151
	501 tys. i więcej mieszk.	66	26	8		119
Wykształcenie	Podstawowe	32	54	14	0	217
	Zasadnicze zawodowe	41	43	16		229
	Średnie	53	36	11		330
	Wyższe	76	19	5		173
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	82	14	4		90
	Średni personel, technicy	74	16	10		35
	Pracownicy adm.-biurowi	63	26	11		47
	Pracownicy usług	46	41	13		65
	Robotnicy wykwalifikowani	57	38	5		119
	Robotnicy niewykwalifik.	42	42	16		50
	Rolnicy	40	47	11	1	51
Pracujący na własny rach.	73	19	8		40	
Bierni zawodowo	Renciści	36	40	25		60
	Emeryci	37	51	12		218
	Uczniowie i studenci	49	42	9		72
	Bezrobotni	37	46	17		58
	Gospodynie domowe i inni	32	45	24		44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	69	26	5		127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	66	24	9		76
	sekt. pryw. poza rolnict.	58	34	9		212
	prywatnym gosp. rolnym	46	41	12		38
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	27	53	20		134
	501-750	38	43	19		113
	751-1000	46	45	9		127
	1001-1500	49	42	9		149
	Powyżej 1500 zł	72	22	6	0	203
Ocena własnych war. mater.	Złe	13	43	43		151
	Średnie	35	57	9	0	436
	Dobre	83	15	2		362
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	53	32	14		56
	Raz w tygodniu	46	44	10	0	444
	1-2 razy w miesiącu	47	39	13		145
	Kilka razy w roku	52	33	15		200
	W ogóle nie uczestniczy	60	31	10		105
Poglądy polityczne	Lewica	57	37	7		135
	Centrum	52	33	15		314
	Prawica	49	44	7		263
	Trudno powiedzieć	43	41	15	0	237

Tabela 2

		Czy mógłby (mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2011 rok? Czy dla Pana(i) osobiście był on:				Liczba osób
		dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		53	31	16	0	950
Płeć	Mężczyźni	56	31	13		443
	Kobiety	50	30	20	0	507
Wiek	18-24 lata	72	24	4		124
	25-34	70	21	9		172
	35-44	54	30	16	0	153
	45-54	46	33	21		139
	55-64	41	35	24	0	179
	65 lat i więcej	41	38	21		184
Miejsce zamieszkania	Wieś	45	37	17		352
	Miasto do 20 tys.	50	31	19		131
	20-100 tys.	60	23	17		198
	101-500 tys.	52	32	16	1	151
	501 tys. i więcej mieszk.	70	19	11		119
Wykształcenie	Podstawowe	35	43	21		217
	Zasadnicze zawodowe	44	32	24	0	230
	Średnie	59	28	14	0	330
	Wyższe	76	18	6		173
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	78	16	6		90
	Średni personel, technicy	76	17	7		35
	Pracownicy adm.-biurowi	61	23	14	2	47
	Pracownicy usług	55	30	15		65
	Robotnicy wykwalifikowani	58	35	8		119
	Robotnicy niewykwalifik.	44	30	26		50
	Rolnicy	42	41	17		51
	Pracujący na własny rach.	75	14	11		40
Bierni zawodowo	Renciści	30	31	39		61
	Emeryci	42	38	19		218
	Uczniowie i studenci	68	27	5		72
	Bezrobotni	38	39	22	1	58
	Gospodynie domowe i inni	37	29	34		44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	67	26	6	1	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	67	20	14		76
	sekt. pryw. poza rolnict.	63	26	11		212
	prywatnym gosp. rolnym	48	32	20		38
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	28	45	27	1	134
	501-750	45	33	22		114
	751-1000	51	32	17		127
	1001-1500	50	35	15		149
	Powyżej 1500 zł	72	22	6		203
Ocena własnych war. mater.	Złe	15	34	51		151
	Średnie	41	45	14	0	437
	Dobre	83	12	5		362
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	56	26	18		56
	Raz w tygodniu	50	34	16		445
	1-2 razy w miesiącu	50	33	17	1	145
	Kilka razy w roku	55	27	18		200
	W ogóle nie uczestniczy	64	22	13	1	105
Poglądy polityczne	Lewica	58	29	13		135
	Centrum	54	28	19		315
	Prawica	52	34	13	0	263
	Trudno powiedzieć	50	31	19	0	237

Tabela 3

		Czy mógłby (mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2011 rok? Czy dla Pana(i) zakładu pracy był on:				Liczba osób
		dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		55	26	15	4	452
Płeć	Mężczyźni	60	22	14	4	250
	Kobiety	50	30	15	5	202
Wiek	18-24 lata	69	14	9	8	49
	25-34	64	25	8	3	128
	35-44	50	30	16	5	117
	45-54	43	30	23	3	93
	55-64	53	21	19	6	57
	65 lat i więcej	66	23	10		7
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	27	13	6	162
	Miasto do 20 tys.	55	28	15	2	50
	20-100 tys.	57	26	15	2	90
	101-500 tys.	53	29	10	8	79
	501 tys. i więcej mieszk.	57	17	24	2	72
Wykształcenie	Podstawowe	43	36	15	5	42
	Zasadnicze zawodowe	48	30	17	5	118
	Średnie	58	21	15	6	160
	Wyższe	62	24	12	2	132
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	62	22	15	2	88
	Średni personel, technicy	59	15	24	3	33
	Pracownicy adm.-biurowi	56	26	13	4	40
	Pracownicy usług	47	26	19	9	56
	Robotnicy wykwalifikowani	65	23	6	5	103
	Robotnicy niewykwalifik.	51	24	17	8	46
	Rolnicy	31	43	26		38
Pracujący na własny rach.	54	36	10		39	
Bierni zawodowo	Renciści	46		54		2
	Emeryci	18		43	39	3
	Uczniowie i studenci	55	28		17	5
	Bezrobotni	100				0
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	56	26	16	3	126
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	64	18	13	4	76
	sekt. prywat. poza rolnict.	56	25	12	7	212
	prywatnym gosp. rolnym	31	42	27		38
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	38	26	27	9	55
	501-750	57	28	15		40
	751-1000	56	27	12	5	61
	1001-1500	56	28	13	3	57
	Powyżej 1500 zł	65	23	11	1	124
Ocena własnych war. mater.	Złe	21	33	37	9	36
	Średnie	43	37	15	5	198
	Dobre	72	14	10	3	217
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	55	19	12	13	17
	Raz w tygodniu	56	27	13	4	191
	1-2 razy w miesiącu	45	37	11	7	67
	Kilka razy w roku	53	26	19	2	117
	W ogóle nie uczestniczy	68	11	15	6	60
Poglądy polityczne	Lewica	64	21	16		67
	Centrum	53	30	15	2	164
	Prawica	57	21	14	8	126
	Trudno powiedzieć	51	27	15	8	95

Tabela 4

		Czy mógłby (mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2011 rok? Czy dla Polski był on:				Liczba osób
		dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		28	38	24	10	950
Płeć	Mężczyźni	35	35	23	7	443
	Kobiety	22	41	26	11	507
Wiek	18-24 lata	29	47	20	4	124
	25-34	30	35	27	8	172
	35-44	31	37	25	7	153
	45-54	25	38	30	8	139
	55-64	26	40	23	11	179
	65 lat i więcej	28	36	21	16	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	24	39	25	12	352
	Miasto do 20 tys.	29	41	22	8	131
	20-100 tys.	25	40	25	9	198
	101-500 tys.	30	37	26	7	151
	501 tys. i więcej mieszk.	42	31	22	5	119
Wykształcenie	Podstawowe	19	42	19	20	217
	Zasadnicze zawodowe	24	40	28	8	230
	Średnie	30	39	25	6	330
	Wyższe	42	29	26	3	173
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	38	35	23	3	90
	Średni personel, technicy	29	40	29	3	35
	Pracownicy adm.-biurowi	35	31	27	6	47
	Pracownicy usług	19	42	28	11	65
	Robotnicy wykwalifikowani	39	36	20	4	119
	Robotnicy niewykwalifik.	31	26	38	6	50
	Rolnicy	14	43	31	11	51
Pracujący na własny rach.	31	28	38	2	40	
Bierni zawodowo	Renciści	19	39	22	21	61
	Emeryci	29	37	21	13	218
	Uczniowie i studenci	27	53	16	4	72
	Bezrobotni	15	41	28	17	58
	Gospodynie domowe i inni	20	48	21	11	44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	33	31	32	4	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	31	33	31	5	76
	sekt. pryw. poza rolnict.	34	37	23	6	212
	prywatnym gosp. rolnym	16	44	32	8	38
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	13	45	27	14	134
	501-750	14	50	28	8	114
	751-1000	35	36	21	8	127
	1001-1500	31	34	27	8	149
	Powyżej 1500 zł	42	36	20	2	203
Ocena własnych war. mater.	Złe	8	41	35	16	151
	Średnie	21	42	27	10	437
	Dobre	45	33	16	6	362
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	19	37	30	14	56
	Raz w tygodniu	29	38	24	9	445
	1-2 razy w miesiącu	24	45	21	10	145
	Kilka razy w roku	30	41	24	6	200
	W ogóle nie uczestniczy	31	27	29	13	105
Poglądy polityczne	Lewica	34	36	26	5	135
	Centrum	28	37	30	6	315
	Prawica	29	41	23	7	263
	Trudno powiedzieć	24	39	18	19	237

Tabela 5

		Czy mógłby (mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2011 rok? Czy dla świata był on:				Liczba osób
		dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		12	30	46	12	950
Płeć	Mężczyźni	13	30	49	8	443
	Kobiety	11	30	44	14	507
Wiek	18-24 lata	21	30	45	4	124
	25-34	8	33	50	9	172
	35-44	15	25	52	8	153
	45-54	12	31	50	8	139
	55-64	9	30	50	12	179
	65 lat i więcej	10	32	34	24	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	12	30	42	16	352
	Miasto do 20 tys.	11	39	41	9	131
	20-100 tys.	11	24	53	11	198
	101-500 tys.	11	31	49	9	151
	501 tys. i więcej mieszk.	15	31	51	4	119
Wykształcenie	Podstawowe	11	34	35	21	217
	Zasadnicze zawodowe	10	34	45	11	230
	Średnie	13	27	51	9	330
	Wyższe	14	27	54	5	173
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	18	19	61	2	90
	Średni personel, technicy	16	34	44	6	35
	Pracownicy adm.-biurowi	19	27	44	10	47
	Pracownicy usług	7	33	49	11	65
	Robotnicy wykwalifikowani	10	37	49	5	119
	Robotnicy niewykwalifik.	13	36	38	13	50
	Rolnicy	10	27	51	12	51
Pracujący na własny rach.	6	24	65	4	40	
Bierni zawodowo	Renciści	12	30	34	24	61
	Emeryci	10	28	42	20	218
	Uczniowie i studenci	22	26	48	4	72
	Bezrobotni	4	48	38	10	58
	Gospodynie domowe i inni	15	26	44	15	44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	15	27	50	7	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	15	26	55	5	76
	sekt. pryw. poza rolnict.	9	36	51	5	212
	prywatnym gosp. rolnym	10	20	61	9	38
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	9	35	47	10	134
	501-750	12	35	37	16	114
	751-1000	10	37	42	11	127
	1001-1500	10	23	57	10	149
	Powyżej 1500 zł	17	30	49	4	203
Ocena własnych war. mater.	Złe	3	29	50	18	151
	Średnie	8	34	47	12	437
	Dobre	21	27	44	8	362
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	16	20	48	16	56
	Raz w tygodniu	14	30	43	14	445
	1-2 razy w miesiącu	11	33	46	11	145
	Kilka razy w roku	9	32	52	6	200
	W ogóle nie uczestniczy	10	31	49	10	105
Poglądy polityczne	Lewica	16	32	48	5	135
	Centrum	11	31	50	8	315
	Prawica	11	30	51	8	263
	Trudno powiedzieć	12	29	35	23	237

Tabela 6

		Jak Pan(i) uważa, jaki będzie rok 2012? Czy dla Pana(i) rodziny będzie on:				Liczba osób
		lepszy niż 2011 rok	taki sam	gorszy niż 2011 rok	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		23	38	28	11	948
Płeć	Mężczyźni	25	39	27	10	442
	Kobiety	21	37	29	12	505
Wiek	18-24 lata	40	39	16	5	124
	25-34	39	36	18	7	172
	35-44	22	35	31	12	153
	45-54	23	31	34	12	138
	55-64	10	43	34	13	178
	65 lat i więcej	10	42	33	16	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	22	37	27	15	352
	Miasto do 20 tys.	16	40	35	9	131
	20-100 tys.	20	42	31	8	196
	101-500 tys.	27	31	30	12	150
	501 tys. i więcej mieszk.	33	43	18	6	119
Wykształcenie	Podstawowe	16	39	26	19	217
	Zasadnicze zawodowe	18	35	33	14	228
	Średnie	27	36	31	7	330
	Wyższe	31	45	20	5	172
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	34	40	16	10	90
	Średni personel, technicy	37	29	29	4	35
	Pracownicy adm.-biurowi	24	38	30	8	47
	Pracownicy usług	21	29	38	13	65
	Robotnicy wykwalifikowani	24	38	29	9	118
	Robotnicy niewykwalifik.	29	36	16	19	50
	Rolnicy	30	30	32	9	51
	Pracujący na własny rach.	24	36	37	3	39
Bierni zawodowo	Renciści	15	27	40	17	60
	Emeryci	8	44	33	15	218
	Uczniowie i studenci	37	40	17	6	72
	Bezrobotni	25	52	16	7	58
	Gospodynie domowe i inni	32	30	27	12	44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	24	41	28	7	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	33	33	19	14	76
	sekt. pryw. poza rolnict.	30	37	24	8	211
	prywatnym gosp. rolnym	30	35	28	7	38
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	20	33	33	13	134
	501-750	19	37	31	13	113
	751-1000	21	39	31	9	127
	1001-1500	23	35	33	9	149
	Powyżej 1500 zł	33	43	21	4	203
Ocena własnych war. mater.	Złe	11	34	41	15	151
	Średnie	19	34	35	11	435
	Dobre	33	44	14	9	361
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	19	38	25	17	56
	Raz w tygodniu	20	39	28	13	443
	1-2 razy w miesiącu	22	40	30	8	145
	Kilka razy w roku	29	36	27	8	200
	W ogóle nie uczestniczy	25	38	28	9	105
Poglądy polityczne	Lewica	21	39	33	8	135
	Centrum	29	34	29	7	314
	Prawica	21	45	27	8	262
	Trudno powiedzieć	18	36	24	22	237

Tabela 7

		Jak Pan(i) uważa, jaki będzie rok 2012? Czy dla Pana(i) osobiście będzie on:				Liczba osób
		lepszy niż 2011 rok	taki sam	gorszy niż 2011 rok	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		26	35	28	11	950
Płeć	Mężczyźni	29	35	27	9	443
	Kobiety	24	36	29	12	507
Wiek	18-24 lata	48	32	15	5	124
	25-34	46	35	14	6	172
	35-44	27	32	30	11	153
	45-54	28	27	34	11	139
	55-64	9	42	34	14	179
	65 lat i więcej	8	40	37	15	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	24	36	25	15	352
	Miasto do 20 tys.	21	40	32	8	131
	20-100 tys.	25	33	33	8	198
	101-500 tys.	29	33	27	11	151
	501 tys. i więcej mieszk.	35	37	22	5	119
Wykształcenie	Podstawowe	17	34	29	21	217
	Zasadnicze zawodowe	22	35	32	11	230
	Średnie	31	34	29	7	330
	Wyższe	34	41	19	5	173
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	41	36	13	10	90
	Średni personel, technicy	46	26	25	2	35
	Pracownicy adm.-biurowi	25	34	34	7	47
	Pracownicy usług	22	33	33	11	65
	Robotnicy wykwalifikowani	32	33	25	10	119
	Robotnicy niewykwalifik.	34	32	22	12	50
	Rolnicy	34	31	30	5	51
	Pracujący na własny rach.	24	43	31	3	40
Bierni zawodowo	Renciści	16	32	41	11	61
	Emeryci	6	42	35	17	218
	Uczniowie i studenci	42	35	17	6	72
	Bezrobotni	32	38	21	9	58
	Gospodynie domowe i inni	36	26	25	14	44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	30	37	27	6	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	32	35	20	14	76
	sekt. pryw. poza rolnict.	37	34	21	8	212
	prywatnym gosp. rolnym	37	35	23	5	38
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	22	33	32	14	134
	501-750	21	36	32	10	114
	751-1000	25	35	29	11	127
	1001-1500	24	34	33	10	149
	Powyżej 1500 zł	38	38	22	2	203
Ocena własnych war. mater.	Złe	14	29	43	14	151
	Średnie	20	34	34	12	437
	Dobre	39	40	13	8	362
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	17	36	30	17	56
	Raz w tygodniu	23	38	27	12	445
	1-2 razy w miesiącu	24	37	33	7	145
	Kilka razy w roku	34	34	23	9	200
	W ogóle nie uczestniczy	34	27	30	9	105
Poglądy polityczne	Lewica	25	40	27	8	135
	Centrum	31	33	28	8	315
	Prawica	25	38	29	8	263
	Trudno powiedzieć	21	34	26	19	237

Tabela 8

		Jak Pan(i) uważa, jaki będzie rok 2012? Czy dla Pana(i) zakładu pracy będzie on:				Liczba osób
		lepszy niż 2011 rok	taki sam	gorszy niż 2011 rok	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		23	42	22	13	453
Płeć	Mężczyźni	26	42	20	13	252
	Kobiety	19	42	25	13	202
Wiek	18-24 lata	43	42	7	8	49
	25-34	33	43	14	11	128
	35-44	15	39	30	16	117
	45-54	15	39	30	16	95
	55-64	14	49	22	15	57
	65 lat i więcej		51	42	6	7
Miejsce zamieszkania	Wieś	23	47	17	13	163
	Miasto do 20 tys.	15	46	28	11	50
	20-100 tys.	15	41	32	12	90
	101-500 tys.	27	37	14	22	79
	501 tys. i więcej mieszk.	32	34	26	8	72
Wykształcenie	Podstawowe	19	49	15	16	42
	Zasadnicze zawodowe	17	43	21	19	120
	Średnie	24	39	24	13	160
	Wyższe	28	42	23	7	132
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	22	50	22	6	88
	Średni personel, technicy	34	30	22	14	33
	Pracownicy adm.-biurowi	15	45	26	14	40
	Pracownicy usług	14	34	30	23	56
	Robotnicy wykwalifikowani	29	45	15	11	104
	Robotnicy niewykwalifik.	13	58	7	23	46
	Rolnicy	25	30	37	8	38
	Pracujący na własny rach.	26	25	36	13	39
Bierni zawodowo	Renciści	54	46			2
	Emeryci		61		39	3
	Uczniowie i studenci	39	44		17	5
	Bezrobotni			100		0
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	20	45	26	9	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	29	43	12	16	76
	sekt. prywat. poza rolnict.	22	42	21	15	212
	prywatnym gosp. rolnym	25	31	36	8	38
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	12	37	30	21	56
	501-750	23	42	26	10	40
	751-1000	25	40	22	13	61
	1001-1500	24	43	19	14	58
	Powyżej 1500 zł	34	40	20	5	124
Ocena własnych war. mater.	Złe	9	28	30	33	38
	Średnie	15	43	27	15	198
	Dobre	33	43	16	8	217
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	30	24	33	13	17
	Raz w tygodniu	18	44	22	16	192
	1-2 razy w miesiącu	19	43	22	16	67
	Kilka razy w roku	27	46	19	8	118
	W ogóle nie uczestniczy	31	30	26	13	60
Poglądy polityczne	Lewica	33	40	20	8	67
	Centrum	21	48	21	9	164
	Prawica	27	39	21	14	127
	Trudno powiedzieć	14	36	27	23	95

Tabela 9

		Jak Pan(i) uważa, jaki będzie rok 2012? Czy dla Polski będzie on:				Liczba osób
		lepszy niż 2011 rok	taki sam	gorszy niż 2011 rok	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		20	26	39	15	950
Płeć	Mężczyźni	23	26	38	12	443
	Kobiety	17	26	40	17	507
Wiek	18-24 lata	37	24	33	7	124
	25-34	23	32	34	11	172
	35-44	18	21	44	17	153
	45-54	21	20	46	13	139
	55-64	12	31	39	18	179
	65 lat i więcej	14	26	39	21	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	26	37	18	352
	Miasto do 20 tys.	20	25	43	11	131
	20-100 tys.	17	25	42	16	198
	101-500 tys.	22	22	41	15	151
	501 tys. i więcej mieszk.	22	36	35	7	119
Wykształcenie	Podstawowe	18	30	25	26	217
	Zasadnicze zawodowe	15	26	42	17	230
	Średnie	23	23	44	10	330
	Wyższe	21	28	44	7	173
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	16	33	41	10	90
	Średni personel, technicy	40	15	37	8	35
	Pracownicy adm.-biurowi	18	15	62	5	47
	Pracownicy usług	15	24	34	26	65
	Robotnicy wykwalifikowani	19	26	41	14	119
	Robotnicy niewykwalifik.	29	25	28	18	50
	Rolnicy	21	24	39	16	51
	Pracujący na własny rach.	6	20	66	9	40
Bierni zawodowo	Renciści	23	19	39	19	61
	Emeryci	13	29	38	20	218
	Uczniowie i studenci	33	28	31	9	72
	Bezrobotni	23	36	31	10	58
	Gospodynie domowe i inni	30	21	36	14	44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	19	20	50	12	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	21	32	33	14	76
	sekt. pryw. poza rolnict.	21	25	40	14	212
	prywatnym gosp. rolnym	24	20	41	15	38
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	16	25	41	17	134
	501-750	16	24	42	18	114
	751-1000	24	29	36	11	127
	1001-1500	16	23	49	12	149
	Powyżej 1500 zł	28	32	34	6	203
Ocena własnych war. mater.	Złe	13	24	41	23	151
	Średnie	14	25	45	16	437
	Dobre	29	28	32	11	362
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	23	15	50	12	56
	Raz w tygodniu	18	25	39	18	445
	1-2 razy w miesiącu	17	29	40	14	145
	Kilka razy w roku	24	30	36	10	200
	W ogóle nie uczestniczy	24	25	39	13	105
Poglądy polityczne	Lewica	21	29	41	8	135
	Centrum	23	27	40	10	315
	Prawica	19	26	43	12	263
	Trudno powiedzieć	15	23	32	30	237

Tabela 10

		Jak Pan(i) uważa, jaki będzie rok 2012? Czy dla świata będzie on:				Liczba osób
		lepszy niż 2011 rok	taki sam	gorszy niż 2011 rok	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		17	25	39	19	950
Płeć	Meżczyźni	17	27	40	16	443
	Kobiety	17	24	38	21	507
Wiek	18-24 lata	30	28	31	11	124
	25-34	24	28	36	13	172
	35-44	18	19	41	21	153
	45-54	15	23	47	15	139
	55-64	13	27	39	22	179
	65 lat i więcej	6	27	38	29	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	15	28	35	22	352
	Miasto do 20 tys.	16	27	42	16	131
	20-100 tys.	14	22	43	20	198
	101-500 tys.	19	22	38	22	151
	501 tys. i więcej mieszk.	27	26	40	7	119
Wykształcenie	Podstawowe	14	28	27	32	217
	Zasadnicze zawodowe	15	26	40	20	230
	Średnie	19	24	42	15	330
	Wyższe	20	24	46	10	173
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	17	31	42	11	90
	Średni personel, technicy	34	21	29	16	35
	Pracownicy adm.-biurowi	17	20	51	12	47
	Pracownicy usług	8	26	42	23	65
	Robotnicy wykwalifikowani	18	22	42	18	119
	Robotnicy niewykwalifik.	26	34	20	19	50
	Rolnicy	15	30	36	18	51
	Pracujący na własny rach.	9	9	67	15	40
Bierni zawodowo	Renciści	17	22	37	24	61
	Emeryci	6	27	39	28	218
	Uczniowie i studenci	28	29	31	11	72
	Bezrobotni	23	33	33	11	58
	Gospodynie domowe i inni	41	10	31	18	44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	19	24	42	15	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	28	32	21	76
	sekt. pryw. poza rolnict.	18	25	44	13	212
	prywatnym gosp. rolnym	15	30	37	18	38
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	16	25	42	17	134
	501-750	21	22	34	23	114
	751-1000	22	23	39	15	127
	1001-1500	12	26	46	16	149
	Powyżej 1500 zł	22	27	42	9	203
Ocena własnych war. mater.	Złe	12	25	35	28	151
	Średnie	12	25	43	20	437
	Dobre	25	26	35	14	362
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	15	13	54	18	56
	Raz w tygodniu	16	25	37	22	445
	1-2 razy w miesiącu	15	30	38	17	145
	Kilka razy w roku	18	27	39	17	200
	W ogóle nie uczestniczy	21	24	39	16	105
Poglądy polityczne	Lewica	21	26	41	12	135
	Centrum	19	26	42	13	315
	Prawica	16	27	44	13	263
	Trudno powiedzieć	13	22	27	38	237